

Zorginformatiebouwsteen: nl.nfu.VrijheidsbeperkendeMaatregelen- v1.0

Status:Final

Publicatie:2015

Publicatie status: Published

Beheerd door:

Betere gezondheid
door betere informatie

Inhoudsopgave

1. nl.nfu.VrijheidsbeperkendeMaatregelen-v1.0	3
1.1 Revision History	3
1.2 Concept	3
1.3 Mindmap	3
1.4 Purpose	3
1.5 Patient Population	4
1.6 Evidence Base	4
1.7 Information Model	4
1.8 Example Instances	7
1.9 Instructions	8
1.10 Interpretation	8
1.11 Care Process	8
1.12 Example of the Instrument	8
1.13 Constraints	8
1.14 Issues	8
1.15 References	8
1.16 Functional Model	8
1.17 Traceability to other Standards	8
1.18 Disclaimer	8
1.19 Terms of Use	9
1.20 Copyrights	9

1. nl.nfu.VrijheidsbeperkendeMaatregelen-v1.0

DCM::CoderList	Werkgroep RadB Verpleegkundige Gegevens
DCM::ContactInformation.Address	*
DCM::ContactInformation.Name	*
DCM::ContactInformation.Telecom	*
DCM::ContentAuthorList	Werkgroep RadB Verpleegkundige Gegevens
DCM::CreationDate	5-5-2014
DCM::DeprecatedDate	
DCM::DescriptionLanguage	nl
DCM::EndorsingAuthority.Address	
DCM::EndorsingAuthority.Name	NFU & V&VN
DCM::EndorsingAuthority.Telecom	
DCM::Id	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.60.40.3.14.3
DCM::KeywordList	Vrijheidsbeperkendemaatregelen, wilsbekwaamheid, interventies
DCM::LifecycleStatus	Final
DCM::ModelerList	Werkgroep RadB Verpleegkundige Gegevens
DCM::Name	nl.nfu.VrijheidsbeperkendeMaatregelen
DCM::PublicationDate	8-9-2015
DCM::PublicationStatus	Published
DCM::ReviewerList	Projectgroep RadB Verpleegkundige Gegevens & Kerngroep Registratie aan de Bron
DCM::RevisionDate	8-9-2015
DCM::Superseeds	
DCM::Version	1.0
HCIM::PublicationLanguage	NL

1.1 Revision History

Publicatieversie 1.0 (01-07-2015)

1.2 Concept

Vrijheidsbeperkende maatregelen zijn maatregelen (fysiek of verbaal) die gebruikt worden om de betrokkene bewust in zijn/haar vrijheid te beperken.

In het ziekenhuis gaat het meestal om het gebruik van bedhekken, een onrustband (band om de taille), pols- of enkelbanden of een tentbed. Meestal wordt in combinatie met vrijheidsbeperkende interventies ook rustgevendende medicatie toegediend.

Het toepassen van vrijheidsbeperkende maatregelen is aan strikte voorwaarden gebonden. Voor het toepassen ervan in ziekenhuizen door verpleegkundigen heeft de Verpleegkundigen & Verzorgenden Nederland (V&VN) een richtlijn gepubliceerd.

Het risicogedrag van de betrokkene, dat de aanleiding vormt voor de maatregelen, wordt niet in dit concept beschreven.

1.3 Mindmap

1.4 Purpose

Het toepassen van vrijheidsbeperkende interventies is risicovol en kan schade voor de patiënt opleveren indien niet zorgvuldig toegepast. Verpleegkundigen vervullen een belangrijke rol bij het signaleren van risico's, het observeren van het effect van de interventies en eventuele bijstelling van het beleid t.a.v.

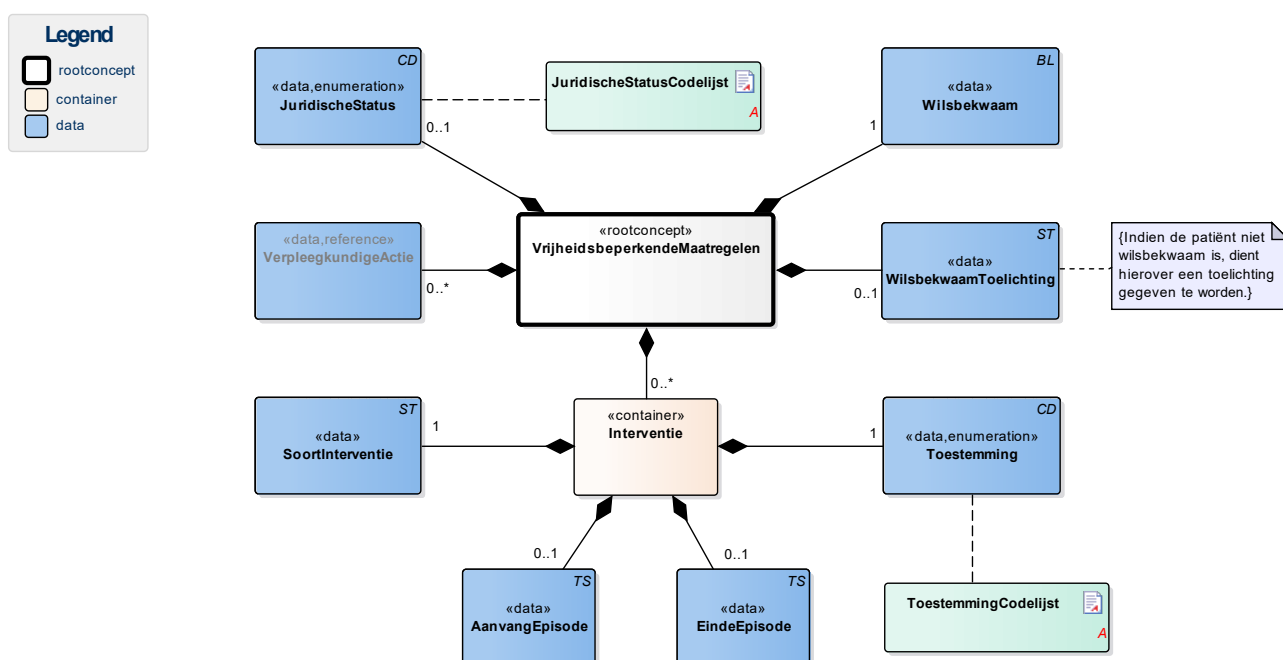
vrijheidsbeperkende interventies. Het vastleggen van alle gegevens omtrent de interventie is van groot belang voor inzicht in besluitvorming, toepassing en controle en evaluatie van de interventie. Bij overdracht naar een volgende instelling kunnen vooraf de juiste voorbereidingen worden getroffen voor het veilig continueren van de zorg en het beperken van de risico's voor patiënt en zijn omgeving.

1.5 Patient Population

Deze bouwsteen richt zich niet op de cliënten die verblijven in een GGZ-instelling, omdat binnen de GGZ gebruik wordt gemaakt van een landelijke registratiesysteem bij het inzetten van vrijheidsbeperkende interventies, nl. Argusregistratie.

1.6 Evidence Base

1.7 Information Model

«rootconcept»	VrijheidsbeperkendeMaatregelen
Definitie	Rootconcept van de bouwsteen VrijheidsbeperkendeMaatregelen. Dit concept bevat alle gegevenselementen van de bouwsteen VrijheidsbeperkendeMaatregelen.
Datatype	
DCM::ConceptId	NL-CM:14.3.1
Opties	

«data»	JuridischeStatus
Definitie	De juridische situatie die voor de patiënt van toepassing is. De codering van de juridische status is gebaseerd op de Vektis/AZR codelijst COD232-VEKT Juridische Status.
Datatype	CD
DCM::ConceptId	NL-CM:14.3.2

DCM::DefinitionCode	SNOMED CT: 303186005 Legal status of patient	
DCM::ExampleValue	Voogdij	
DCM::ValueSet	JuridischeStatusCodelijst	OID: 2.16.840.1.113883.2.4.3.11.60.40.2.14.3.2
Opties		

«data»	Wilsbekwaam	
Definitie	Indicator die aangeeft of de patiënt in staat wordt geacht om de gevolgen van een bepaalde handeling, situatie of besluitvorming te overzien.	
Datatype	BL	
DCM::ConceptId	NL-CM:14.3.3	
DCM::ExampleValue	Nee	
Opties		

«data»	WilsbekwaamToelichting	
Definitie	De toelichting op de beslissingen waarvoor de patient wilsonbekwaam is.	
Datatype	ST	
DCM::ConceptId	NL-CM:14.3.4	
DCM::DefinitionCode	LOINC: 48767-8 Annotation comment	
DCM::ExampleValue	Wilsonbekwaam t.a.v. beslissingen over geld.	
Opties		

«container»	Interventie	
Definitie	Container van het concept Interventie. Deze container bevat alle gegevenselementen van het concept Interventie.	
Datatype		
DCM::ConceptId	NL-CM:14.3.5	
Opties		

«data»	SoortInterventie	
Definitie	Het soort interventie beschrijft de vrijheidsbeperkende maatregelen. Binnen een ziekenhuissetting zijn deze maatregelen veelal gebaseerd op de V&VN Handreiking "Vrijheidsbeperking in het ziekenhuis? Nee, tenzij...".	
Datatype	ST	
DCM::ConceptId	NL-CM:14.3.6	
DCM::DefinitionCode	SNOMED CT: 225317005 Restriction of movement	
DCM::ExampleValue	Bewegingsalarm	
Opties		

«data»	Toestemming	
Definitie	De door de patiënt of wettelijke vertegenwoordiger aan de zorgverlener(s) gegeven toestemming voor het uitvoeren van de vrijheidsbeperkende interventie.	
Datatype	CD	
DCM::ConceptId	NL-CM:14.3.7	

DCM::DefinitionCode	SNOMED CT: 309370004 Consent status	
DCM::ExampleValue	Instemming wettelijke vertegenwoordiger	
DCM::ValueSet	ToestemmingCodelijst	OID: 2.16.840.1.113883.2.4.3.11.60.40.2.14.3.1
Opties		

«data»	AanvangEpisode	
Definitie	De datum en tijd waarop de interventie is gestart.	
Datatype	TS	
DCM::ConceptId	NL-CM:14.3.8	
DCM::ExampleValue	20-04--2014 13:00	
Opties		

«data»	EindeEpisode	
Definitie	De datum en tijd waarop de interventie is beëindigd.	
Datatype	TS	
DCM::ConceptId	NL-CM:14.3.9	
DCM::ExampleValue	01-05-2014 8:00	
Opties		

«data»	VerpleegkundigeActie	
Definitie	De beschrijving van de verpleegkundige acties bij vrijheidsbeperkende maatregelen.	
Datatype		
DCM::ConceptId	NL-CM:14.3.10	
DCM::ExampleValue	Reduceren prikkels in omgeving door infuuspomp uit zicht te houden.	
DCM::ReferencedConceptId	NL-CM:14.2.9	Dit is een verwijzing naar het concept VerpleegkundigeActie in de bouwsteen VerpleegkundigeInterventie.
Opties		

«document»	JuridischeStatusCodelijst	
Definitie		
Datatype		
DCM::ValueSetId	2.16.840.1.113883.2.4.3.11. 60.40.2.14.3.2	
Opties		

JuridischeStatusCodelijst		OID: 2.16.840.1.113883.2.4.3.11.60.40.2.14.3.2		
Concept Name	Concept Code	CodeSys. Name	CodeSystem OID	Description
Rechterlijke machtiging (rm) voorlopig / voortgezette machtiging	1	Juridische Status	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.22.232	Rechterlijke machtiging (rm) voorlopig / voortgezette machtiging
RM op eigen verzoek	2	Juridische Status	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.22.232	RM op eigen verzoek

RM met voorwaardelijk ontslag	3	Juridische Status	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.22.232	RM met voorwaardelijk ontslag
Onder toezichtstelling (ots)	4	Juridische Status	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.22.232	Onder toezichtstelling (ots)
In bewaringstelling (ibs)	5	Juridische Status	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.22.232	In bewaringstelling (ibs)
Voogdij	6	Juridische Status	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.22.232	Voogdij
Bewindvoering	7	Juridische Status	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.22.232	Bewindvoering
Mentorschap	8	Juridische Status	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.22.232	Mentorschap
Onder curatele stelling	9	Juridische Status	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.22.232	Onder curatele stelling
Zaakwaarneming	10	Juridische Status	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.22.232	Zaakwaarneming
Strafrechterlijke justitiële contacten: tbs	11	Juridische Status	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.22.232	Strafrechterlijke justitiële contacten: tbs
Strafrechterlijke justitiële contacten: overig	12	Juridische Status	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.22.232	Strafrechterlijke justitiële contacten: overig

«document»		ToestemmingCodelijst		
Definitie				
Datatype				
DCM::ValueSetId	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.60.40.2.14.3.1			
Opties				
ToestemmingCodelijst		OID: 2.16.840.1.113883.2.4.3.11.60.40.2.14.3.1		
Concept Name	Concept Code	CodeSys. Name	CodeSystem OID	Description
Geen instemming patiënt	1	InstemmingStatus	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.60.40.4.6.1	Geen instemming patiënt
Instemming patiënt	2	InstemmingStatus	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.60.40.4.6.1	Instemming patiënt
Geen instemming wettelijk vertegenwoordiger	3	InstemmingStatus	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.60.40.4.6.1	Geen instemming wettelijk vertegenwoordiger
Instemming wettelijke vertegenwoordiger	4	InstemmingStatus	2.16.840.1.113883.2.4.3.11.60.40.4.6.1	Instemming wettelijke vertegenwoordiger

1.8 Example Instances

VrijheidsbeperkendeMaatregelen	
JuridischeStatus	
Wilsbekwaam	Nee
WilsbekwaamToelichting	Wilsonbekwaam t.a.v. geldzaken.
Interventie	
SoortInterventie	Links armspalk i.v.m. infuus.
Toestemming	Instemming wettelijke vertegenwoordiger
AanvangEpisode	01-05-2014
EindeEpisode	05-05-2014
VerpleegkundigeActie	
Activiteit	Zorgen voor rustige omgeving zonder veel prikkels, vaste aanspreekpersoon per dienst.

1.9 Instructions

1.10 Interpretation

1.11 Care Process

1.12 Example of the Instrument

1.13 Constraints

1.14 Issues

1.15 References

1. Handreiking "Vrijheidsbeperking in het ziekenhuis? Nee, tenzij..." (V&VN, 2013) [Online] Beschikbaar op: http://www.venvn.nl/Portals/1/Nieuws/2014%20Documenten/WEB_VenVN_Handl_VBI.pdf [Geraadpleegd: 13 februari 2015]

1.16 Functional Model

1.17 Traceability to other Standards

1.18 Disclaimer

Het programma 'Registratie aan de Bron' is een samenwerking tussen de NFU (de Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra) en Nictiz, hierna de samenwerkingspartijen genoemd. Aan 'Registratie aan de

Bron' hebben ook andere partijen buiten de umc's en Nictiz een belangrijke bijdrage geleverd en daarbinnen samengewerkt. De samenwerkingspartijen besteden de grootst mogelijke zorg aan de betrouwbaarheid en actualiteit van de gegevens in deze Zorginformatiebouwstenen (Klinische Bouwsteen). Onjuistheden en onvolledigheden kunnen echter voorkomen. De samenwerkingspartijen zijn niet aansprakelijk voor schade als gevolg van onjuistheden of onvolledigheden in de aangeboden informatie, noch voor schade die het gevolg is van problemen veroorzaakt door, of inherent aan het verspreiden van informatie via het internet, zoals storingen of onderbrekingen van of fouten of vertraging in het verstrekken van informatie of diensten door de samenwerkingspartijen of door u aan de samenwerkingspartijen via een website of via e-mail, of anderszins langs elektronische weg.

Tevens aanvaarden de samenwerkingspartijen geen aansprakelijkheid voor eventuele schade die geleden wordt als gevolg van het gebruik van gegevens, adviezen of ideeën verstrekt door of namens de samenwerkingspartijen via deze Zorginformatiebouwsteen.

De samenwerkingspartijen aanvaarden geen verantwoordelijkheid voor de inhoud van informatie in deze Zorginformatiebouwsteen waarnaar of waarvan met een hyperlink of anderszins wordt verwezen.

In geval van tegenstrijdigheden in de genoemde Zorginformatiebouwsteen documenten en bestanden geeft de meest recente en hoogste versie van de vermelde volgorde in de revisies de prioriteit van de desbetreffende documenten weer. Indien informatie die in de elektronische versie van deze Zorginformatiebouwsteen is opgenomen ook schriftelijk wordt verstrekt, zal in geval van tekstverschillen de schriftelijke versie bepalend zijn. Dit geldt indien de versieaanduiding en datering van beiden gelijk is. Een definitieve versie heeft prioriteit echter boven een conceptversie. Een gereviseerde versie heeft prioriteit boven een eerdere versie.

1.19 Terms of Use

De gebruiker mag de informatie van deze Zorginformatiebouwsteen zonder beperking gebruiken. Voor het kopiëren, verspreiden en doorgeven van de informatie van deze Zorginformatiebouwsteen gelden de copyrightbepalingen uit de betreffende paragraaf.

1.20 Copyrights

De gebruiker mag de informatie van deze Zorginformatiebouwsteen kopiëren, verspreiden en doorgeven, onder de voorwaarden, die gelden voor Creative Commons licentie Naamsvermelding-NietCommercieel-GelijkDelen 3.0 Nederland (CC BY-NC-SA-3.0),

De inhoud is beschikbaar onder de Creative Commons Naamsvermelding-NietCommercieel-GelijkDelen 3.0 (zie ook <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0/nl/>)